

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Semra Güzel

Diyarbakır Milletvekili

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu 23 Temmuz 2019 tarihinde "İstanbul'da kayıtsız göçmenlerin geri gönderilmesi için çalışma başlattıklarını" açıklayarak "Geçen yıl toplam 56 bin kaçak göçmeni sınır dışı ettik. Bu yıl itibarıyla da biz ortalama 80 bin, yani geçen seneden neredeyse, yüzde 40-50 civarında bir fazlalıkla sınır dışı işlemi gerçekleştireceğiz. Gerçekleştirmek zorundayız" dedi. İstanbul Valiliği de 22 Temmuz 2019 tarihli açıklamasında, İstanbul'da bulunan ama kaydı başka şehirlerde olan veya kaydı olmayan Suriyelilere şehri terk etmeleri için 19 Ağustos'a kadar zaman verildiğini duyurdu. Bu süre 31 Ekim'e kadar uzatıldı. Bu açıklamaların akabinde özellikle İstanbul'da göçmenlere yönelik bir baskının arttığı basına yansıyan haberler arasında yer aldı. Başka ilde kaydı olan mültecilerin İstanbul'da kalma gerekçelerinin başında eğitim, iş gibi sebepler bulunmaktadır. Bu durumda olduğu tespit edilen Suriyeli göçmenler kayıtlarının olduğu illere gönderilmemekte, sınır dışı edilmektedir. Bununla beraber göçmenlerin "gönüllü" olduğu söylenen geri dönüş belgelerinin zorla imzalatıldığı ve 9 Ekim tarihinden önce Suriye-Türkiye sınırının Suriye tarafına zorla gönderildikleri belirtilmektedir. "Uluslararası Af Örgütü"ün göçmenlerle yaptığı raporlama çalışması sonucu, bir çok göçmen bu "gönüllü" belgeyi baskı altında ve polis şiddetine maruz kalarak imzaladığını söylemektedir.

İnsan Hakları Derneği ise yayınladığı raporda geri gönderme işlemine ve göçmenlerin durumuna dair birçok hukuksuz uygulamanın mevcut olduğunu belirtmektedir. Raporda yer alan bilgelere göre; kolluk kuvvetlerinin sürdürdüğü kimlik kontrolleri göçmenler üzerinde ciddi bir korku ortamı yaratmakta ve bu idari işlemler göçmenleri tedirgin ve huzursuz

etmektedir. Her an sınır dışı edilme tehditi ile hareket alanları gittikçe daralmaktadır. Rapordaki bir diğer veri Geri Gönderme Merkezleri ile Kabul ve Barınma Merkezlerinde göçmenlere kötü muamele edildiği, şiddet uygulandığı ve “gönüllü geri dönüş” belgesinin göçmenlere zorla imzalatıldığı ve bunun bir sınır dışı etme uygulaması olduğudur. Ayrıca İstanbul’da kaydı bulunmayan göçmenlerin çeşitli sebeplerle İstanbul’a gelmek istemelerinin önünün kapatıldığı ve seyahat özgürlüğünün kısıtlandığı belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Temel insan haklarından olan sığınma hakkı neden ihlal edilmekte ve göçmenler zorunlu olarak sınır dışı edilmektedir?
- 2- Sınır dışı edilen göçmenler 9 Ekim tarihinden önce nereye gönderilmekteydi? Çatışmaların olduğu bölgelere geri gönderilen göçmenler var mıdır?
- 3- Basına yansıyan bilgiler ve insan hakları örgütlerinin verileri göz önüne alınarak Suriye’li göçmenlerin “gönüllü geri dönüş” belgelerini polis zoru ve şiddet ile imzaladıkları bilgileri doğru mudur?
- 4- İstanbul dışında kaydı bulunan göçmenler kimlik tespiti sonucu neden kayıtlarının olduğu ile gönderilmek yerine sınır dışı edilmektedir?
- 5- İdari işlemler ile arttırılan kimlik kontrolleri ile göçmenlerin tedirgin edilmesi, hareket alanlarının kısıtlanması uygulaması hukuki midir? Suriye’li göçmenlere yönelik özel olarak yapılan başka idari işlemler mevcut mudur?
- 6- Başka Türkiye illerinde kaydı bulunan Suriye’li göçmenlerin İstanbul’a seyahat, eğitim vb. sebepler ile gelmesi yasak mıdır?
- 7- Zorla geri gönderilen göçmenlerin ailelerinin bir kısmının burada kaldığı belirtilmektedir. Parçalanan aileler ve çocuklar göz önünde alındığında bu uygulama doğru mudur? Parçalanan aileler için ön gördüğünüz bir politikanız var mıdır?
- 8- Türkiye’nin dizaynı ile yapılması planlanan, Suriye’li göçmenlerin yerleştirileceği söylenen, adına “güvenli bölge” denilen ve yeni inşaatların yapılacağı alan Suriye’li göçmenlerin yaşamak istediği alan mıdır?
- 9- Türkiye Suriye’li göçmenlere dair politikalar üretirken göçmenlerin fikirlerini, geri dönmeyi isteyip istemediklerini, nereye geri dönmek istediklerini sormuş mudur? Uygulanması planlanan “güvenli bölge projesi” insani, etik ve hukuki değerleri içerisinde barındırmakta mıdır?